

DEBRECZENI ELLENŐR.

Politikai, közgazdasági s társadalmi lap.

A SZABADELVÉPÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen hetenkint ötször, u. m. hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési díj:

öt hasabos peitstor 5 krajczár. Nagyobb terjedelmű s többször megjelent hirdeményeknél leengedés történik. Bélyeg minden hirdetés után 30 kr. Nyilvántartási költségek minden sora 20 kr. Ezek a szerkesztő által vétetnek fel. — A hirdetések a szerkesztőségben és kiadói irodában. — A közértesítők a hirdetések mellett a kiadói irodában, a lap szellemi részéhez tartozók közlemények s szerkesztői irodába a város háza épülete alatt (Röszster) címezendők.

Előfizetési feltételek:

helyben hához hordva vagy vidékre postán küldve.
Egész évre . . . 10 frt.
Félévre . . . 5 frt.
Negyedévre . . . 2 frt 50 kr.
Egy hónap . . . 1 frt.
Előfizetheti helyben a kiadói hivatalban a debreczeni részvényszékben, aztán Telegi K. Lajos és ifj. Csáthy Károly könyvtárosaiban, vidéken a postai hivataloknál.

más színpadok megelő harmadszor. — Souppétól új jelű nagyzerű "Karagozis" játékkal.)

SZÍNHÁZ.

decz. 5. Szünet.

itza.

Irta Zell és M. Ge. Souppé Ferenccz. Itza elrablása. A háremben, és a más tabornok fekete fája.

ZET:
Mustafa Fenyéri.
Nardisah Medgyesiné.
Juleika Fikker Emma.
Hana Takacs Lina.
Jesika Derzi Irma.
Julika Borand.
Lina Iszóné.
Karsalási Dók Kata.
Hilaprodok, katonák.
Idején 1854 január 2. első felvonás József v. Odesszában Kandiszerketek a bécsi szky Gyula színház díszleteket a bécsi díszly minták után felügylete alatt, kéndő színház díszmestertte.

Szabó Antal.

ES.
é. művelt

kéből,
önöségíték.

ben

kaphatók
ben u. m.:
—50—100
táskák
táskák,
legkülön
tengeri

doublet
szem sem
kosszu

és női
intázatok

gedésben

sztelettel

ók

ékelve vannak.
Fermági F., gyógyszer.
5—12
20 ft készpénz
a kiküldött

en.

lárt 3 egyenlő
az árverés nap-
att, a másodikat
két hónap alatt,
számítandó —
egyves vételár
matokkal együtt
étni.

szletbe fog be-
a kiküldöttel

szék mint te-
vemb. hó 24-ik

Beöthy
jegyző.

1876.

Debreczen, decz. 5.

(=) Fontos, igen fontos, s köveleményekben hazánk legközelebbi sorának alakulására sok tekintetben döntő befolyást gyakorolható tanácskozások folytak tegnap és tegnapelőtt a magyar fővárosban.

A király magához rendelte azon minisztereket, kikre osztrák örökös tartományainak kormányzatát bízta, s ezek a magyar miniszterekkel, ő felsége elnökelete tegnap és tegnapelőtt közösen tanácskoztak.

E sorok írásakor e tanácskozások eredménye felől csak sejtéseink vannak. Ez eredmény a mi kombinációink szerint alig lehet egyéb a teljes eredménytelenségnél. Az osztrák kormánytagjai ugyanis sokkal inkább engadgírozva vannak a reichsrath többségével szemben a magyar követelmények megtagadására, semmint hogy fölülük a parlamentaris felfogás teljes lábbal tapodása nélkül azt lehessen várni, hogy komoly hajlandóságot mutassanak a magyar követelések elfogadására.

Igen szomorú dolog az, hogy az osztrák kormányt folytatott tárgyalások, s ezek megállapodásai épen 12-ik órában mondanak csütörtöket, s nem csak szomorú, hanem szégyenletes is. — De ugyan kérjük, kikre esik vissza ennek szégyene? A magyar miniszterekre? Ó, épen nem, hiszen ezek jöbismelőség épen a mai események igazolják. De igenis szégyenletes az, az osztrák miniszter urakra nézve, — s ma a magyar kormány tagjaira az egész dologban az a legbizosantóbb, hogy Tisza Kálmán miniszterelnök szavai szerint is, kénytelenek érintkezni azon férfakkal, kiket az osztrák örökös tartományok kormányzására ő felsége nevezett ki.

Hogy a most folyó közös miniszteri tanácskozások a bank és kiegyezés kérdését a magyar kormány értelmében való megoldáshoz közelebb nem vihették, az csaknem teljes bizonyosságra emelkedik, az osztrák párt konferenciájának a mult vasárnap a bankügyben hozott határozata által.

E pártkonferencia határozata ugyanis azt tartalmazza, hogy az osztrák alkotmányhi párt visszautasítja a bankdualizmust. A határozat szószentí szövege a következő:

„Midőn az alkotmányhi párt fenntartja magának a kiegyezésre vonatkozó többi előterjesztések feletti szavazatot, — kijelenti, hogy a bankügyre vonatkozó alapelvek, a mint azok, a két pénzügyminiszter 1876. okt. 26. kollektivjegyzékében kimondatnak, s a hozzá csatolt statutum javaslatban kifejtettek, — elfogadhatlanok.”

Ily határozattal szemben az osztrák miniszter uraknak, alig marad egyéb hátra, vagy megtagadni teljesen a közös megállapodások fenntartását, vagy pedig — beadni lemondásukat.

L-hetetlen, — ha ugyan rendkívüli tényezők meg nem rontják számításunkat, — hogy ennek a zavarnak miniszterválság ne legyen a vége, és pedig, — ismételve azon feltevésünket, hogy csak is a rendes tényezők fognak közreműködni, — osztrák-miniszter válság. — Ezt az osztrák-miniszter urak alig fogják kikerülhetni. — A körülmények

jelen állásában fenyegeti ez őket mind a két oldalról. — Ha a párt ellenére cselekszenek, — akkor megbuktatja őket a párt, — ha pedig akarata a fejedelem határozott akarataival jön ellenkezésbe, — akkor megbuktatja őket a fejedelem.

Harmadik eshetőség, — a mi nézetünk szerint, — és újra hozzá teszünk rendes körülmények közt, — nem létezik.

Csak egy segíthetne még ezen a bajon, a mit a magyar főváros befolyás köreiben pár nap óta sűrűn emlegetnek is. Ez az osztrák parlament feloszlatása.

Ha másképen nem lehet, s ő felsége a kiegyezést és a bankkérdést, az előzetes megállapodások szerint ohajjja megoldatni, azon esetben csakis ezen legvégső eszköz adhatja szabad kezét a most köztökön lábukon megbénított osztrák minisztereknek.

Különben a bizonytalanság sokáig nem tarthat, mert a birodalom mindkét felének érdekei, s a válságos külpolitikai helyzet is a legsürgetőbben követelik, hogy a bank és kiegyezés ügye ily vagy amugy mihamarabb megoldassék.

A magyar kormány azonban erősen ragaszkodik ahoz, hogy a fenforgó életkérdések csak is amugy, mint a miként az előre megállapított, oldásának meg, nem pedig így, a mint azt ma az osztrák egoizmus követeli, — s a magyar kormány a maga jogos követeléseivel annyival is inkább ragaszkodik fölött kíván urakodni, a kereskedelmet, ipart és mezőgazdaságot tyranizálni akarja, melynek fejlődése pedig éltető erőt kölcsönözne neki.

Ezen anomalia ellen az övszer e következő: Az állam, melyet egyedül illet meg a pénzverési jog, vegye vissza ismét jegykibocsátási jogát, nyomonson maga jegyeket, melyeket egy alapított osztrák-magyar banknak — mindenkinek garancia képezzék, — adjon át. Ezen bankok igazgatói és pénztárnokai adják aláírásukat az állam által kibocsátott jegyekre, és a bankok egész érzel-alapjukkal s tőzénjükkal garanciát képeznek az államnak s ezen felül kétszáz éves nyerevényekből az államnak egy bizonyos részt átengedni.

Nehogy az ezen terv szerint kibocsátandó jegyekkel akár az állam, akár a bankok részéről visszaadás történjék, a mely lehetetlen legyen a megállapított és a fedezeti viszonyon túl jegyeket kibocsátani elegendő az:

1. Ha a két kormány által készítenő egyenletes jegyek, csak egy bankigazgató és bankpénztárnok ellenjegyzése mellett leszenk érvényesek, és

2. ha a bankjegyek kibocsátása és ellenjegyzése egy osztrák magyar küldöttség ellenőrzése alatt történik.

Ha ezt elvetelhetjük, — a mi practice keresztül vihető — akkor elmondhatja az osztrák és a magyar kormány: „letét est moi”, és az osztrák nemzeti bank, melynek néző lesz ezen nyerevényről lemondani, első leend, mely az állam kijelölt szervezet alapján egy bank felállítását petícionári fog.

Budapest, 1876. decz. 1.

Türr István.

Türr István ezen tervezete lényegében azonos a Löyay-féle banktervvel, csak azzal a különbséggel, hogy Löyay öndúlón Magyarország számára kívánja a központi állami bank-jegy kibocsátást jogforgalmi bankszabadsággal. Türr István ellenben az egysz monarchia számára, s úgy látszik korlátolt (vagy dualistikus) jogforgalmi közegekkel. Részükről nem ohajtván a közösgyek számát még a bank-jegykibocsátással is szaporítani, előnyt adnák a minden tekintetben precisebb Löyay-féle tervnek, ha csak e kettő között volna választás.

Rövid hírek. — Wrede herczeg a nádorfehérvári főcsulud hoi nap reggel Budapestre érkezék. — **Konstantinápolyban** az alkotmány ünnepeles kihirdetése közelebbre váratik. — **Athenben** a Bulgáris cabinet fölmentetett a törvényszék által. — **A franciaia** hivatalos lap közelebb hozta a cabinet lemondását.

Türr István új bankterve.

(H) Türr István egy levelet intézett a pénzügyminiszterhez a bankkérdésre vonatkozólag. A levél így szól: Nagy méltóságos uram! Midőn májusban oly életemet lett vitatva az a kérdés, vajlon egy öndől magyar bank állítás-ské-e fel, vagy az osztrák nemzeti bankkal szerződés köttetésék egy dualistikus bank felállítására, utóbbi mellett voltam, mert meggyökör arról gyozodék, hogy a lehetőleg egyforma jegyek forgalma ugy a fizetéseké, mint a más nemű transzficiókat megkönnyít.

Az osztrák nemzeti bank azonban a helyett, hogy örömmel megragadta volna a kínálkozó kedvező alkalmat, melyet az osztrák és magyar kormány között a szabadság meg-hosszabbítása iránt létesített egyezmény szolgált, fenhájvára azt válszóta a két kormányban „letét est moi”. És miért? Mivel bírtokában van a jegykibocsátási privilegiumnak (mert szerkesztése most végtér) s mely ezen propotens bank igazgatóinak és részvényesinek gazdag és biztos kamatoz hó.

Ezen banknak a legkisebb miszója van, mert ha megvizsgáljuk az egész világon futó papirpénz bocsátására szabadalmazott bankokat, melyek csak jó fedezetre adnak kölcsönöket, azt fogjuk találni, hogy azok alig szentvednek valaha vesztéseket, hogy műveletük biztosak, s hogy évenként jelentékeny biztos tisztajövedelmük van.

Es ezen osztrák nemzeti bank mind ezzel nics megelégedve, az urakodó föl helyezi magát, az osztrák és magyar kormány fölött kíván urakodni, a kereskedelmet, ipart és mezőgazdaságot tyranizálni akarja, melynek fejlődése pedig éltető erőt kölcsönözne neki.

Ezen anomalia ellen az övszer e következő: Az állam, melyet egyedül illet meg a pénzverési jog, vegye vissza ismét jegykibocsátási jogát, nyomonson maga jegyeket, melyeket egy alapított osztrák-magyar banknak — mindenkinek garancia képezzék, — adjon át. Ezen bankok igazgatói és pénztárnokai adják aláírásukat az állam által kibocsátott jegyekre, és a bankok egész érzel-alapjukkal s tőzénjükkal garanciát képeznek az államnak s ezen felül kétszáz éves nyerevényekből az államnak egy bizonyos részt átengedni.

Nehogy az ezen terv szerint kibocsátandó jegyekkel akár az állam, akár a bankok részéről visszaadás történjék, a mely lehetetlen legyen a megállapított és a fedezeti viszonyon túl jegyeket kibocsátani elegendő az:

1. Ha a két kormány által készítenő egyenletes jegyek, csak egy bankigazgató és bankpénztárnok ellenjegyzése mellett leszenk érvényesek, és

2. ha a bankjegyek kibocsátása és ellenjegyzése egy osztrák magyar küldöttség ellenőrzése alatt történik.

Ha ezt elvetelhetjük, — a mi practice keresztül vihető — akkor elmondhatja az osztrák és a magyar kormány: „letét est moi”, és az osztrák nemzeti bank, melynek néző lesz ezen nyerevényről lemondani, első leend, mely az állam kijelölt szervezet alapján egy bank felállítását petícionári fog.

Budapest, 1876. decz. 1.

Türr István.

Türr István ezen tervezete lényegében azonos a Löyay-féle banktervvel, csak azzal a különbséggel, hogy Löyay öndúlón Magyarország számára kívánja a központi állami bank-jegy kibocsátást jogforgalmi bankszabadsággal. Türr István ellenben az egysz monarchia számára, s úgy látszik korlátolt (vagy dualistikus) jogforgalmi közegekkel. Részükről nem ohajtván a közösgyek számát még a bank-jegykibocsátással is szaporítani, előnyt adnák a minden tekintetben precisebb Löyay-féle tervnek, ha csak e kettő között volna választás.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése decz. 4-én.

Elnök: Gyöczy, jegyző: Beöthy. Elnök bejelentet ifj. Simonyi János czeledői képviselő halálát, mely fölött a ház részvétét jegykönyvvég fejezi ki. Ezután folytatott a közokt. budogót tárgyalása. — P. Szathmáry a miniszterelnök tegnap kijelentését megnyuvással fogadja. Közoktatásügyünkben a legnagyobb haladást a tanító képezdek, foleg a női tanítóképezdek fejlődésében lát. A kisedek ápolásával s a növeléssel megelégedve ninc. Hege d. ús L. ohajvja, hogy a vallás-szabadságának a törvényben is kifejezés adassék. Az 1790. 29. tezik ma már túl van halára. A kötelező polgári házasság segiteth a sok bajon, melyek vegyes házasságoknál felujnak. Partolja Irányi javaslatát.

Nagy Gy. szinten azon nézetben van, hogy e kérdések megoldása csak késleltet, de el nem maradhat.

Borlea ohajvja, hogy a kormány a román népvételek érdekében mit sem tesz. A költségtérítés nem fogadja el.

Molnár Aladár. Említi, hogy a nyugati államok közt hazánk költ legkevésbébb köztök, czelekre. Elismert, hogy a mult-hoz képest jelentékeny a haladás, de nem elég. Van iskolánk, de nincs terszerű eljárás. — Még 7000 tanítóra volna szükség. Kéri a minisztert, hogy hozzon be gyakorlati tervet a népiskolákban is: a népiscolák tévessenek 6 osztályra. Borleanak megjegyzi, hogy a nyugati államok közt hazánk az, melyben az államnyelve iskolákban nem kötelező, teljesen jogsorult a törékvés, hogy az ország minden polgára értes a államnyelvet. (Helyeslés)

Heli megöröja a minisztert, hogy az egyetemi tanárszökeket mind kormánypartianak adja, kifejti határozati javaslatát is az alapok s alapítványok tárgyalásban. Végül azt monja, hogy a miniszternek érdekekkel kellene birtania, hogy eljárása iránt kétély ne maradjon fenn.

Trefort miniszter tendentiosus ferditéseknek mondja Heli vádjait s azokra közelebb részletesen felel meg. Kéri Heli indítványának mellőzését.

A tárgyalás folytatása holnapra halasztatván, az ülést véget ért.

A főrendiház ülése decz. 4.

Elnök: Majláth.
Jegyző: Pallavicini ögróf.

Naprendben van a mezej 77-ik évi költségvetés fedezését illető javaslat. Fogadtatik.

Ez után az 1874. 33. tvezzik pótlására beadott tgyavaslat tárgyalattott, mely szinten változtatás nélkül fogadtott el.

A hármas íg. bizottság jelentése tárgyalattott bíró Brannecker ügyében, ki magának kir. megörö levelet kér, mivel atyja az 1848. országgyűlésre Szemere által meghivatott; elhatároztott, hogy az országgyűlési iratokban az ügyállás felderítésére utána fognak nézni.

Ugyancsak e bizottság jelentésére vonatkozólag dr. Hugonnai Béla, Pallavicini Sándor ögróf s Rudnyánszky József bárónak az általok kért kir. megörö levél megadatik.

Ez után elnök a gyűlést egy időre felüggeszt, később elnök kijelenti, hogy a függő államadóságok ellenőrzési bizottságára 35 beadott szavazattal közöl ki. Festetics Dénes 34 szavazattal megválasztott. A pénzügyi bizottságba 55 szavazattal dr. Széchenyi Antal, a fogelmoi bíróságba Ujfalussy Miklós s a kereskedelmi bizottságba Inkey Nándor választottak meg.

Ez után a gyűlés jegyzőkönyve felolvasattott és hitelesítettett.

Debreczen sz. k. város közigazgatási bizottságának ülése 1876. decz. 4-én.

Elnök: Miskolczy Lajos főispán; jegyző P. Ferencz; jelen van a bizottság minden tagja Könyves Tóth Mihály, Armos Bálint és Dalny Károly tagok kivételével, kiknek elmaradása igazoltnak vétetett. Elnök a gyűlést 3 óra után megnyitván, P. Ferencz olvassa Simonffy Imre polgármester mult hónapii jelentését, melyet a csütörtökön tartandó városi közgyűlés alkalmából fogunk egész terjedelmében közölni.

Dr. Tegze Imre t. főorvos olvassa mult hónapii jelentését. Kiemeljük ebből a következőket: az időjárás a mult hónap változó volt. 13-án volt a leghidegebb idő, midőn a hőmérő 10 R°-ot mutatott a fagyponton alól. A fagyás 18-ig tartott, a mely időtől fogva enyhülés állott be. Eset 8 hárm nap, hó 6 napig esett, s az uralkodó szél az északkeleti volt. — A betegségek közt járványos nem mutatkozott. A városi körházban 102 beteg ápolottak, elbocsátottak 48, meghalt 9, maradt ápolás alatt 45 egyén. — A betegök legnagyobb része bujakórban szenvedett, de legfeljebb volt az elmebetegégek száma, mert ilyen tíz volt e hónapban. Erre vonatkozólag a jelentést tevő főorvos azon megjegyzést teszi, hogy igen kívánatos volna, ha az elmebetegégek számára külön szoba rendeztetnék be, de javaslatot nem tesz, miután a jelenlegi helyiségben változtatást tenni nem lehet, s miután el van határozta, hogy a jelenlegi gazdasági tanintézet majd korházra fog átalakíttani. Jeleni továbbá, hogy a mult hónapban oly nagymértvű volt a halálozás, a minő csak februárban volt; meghalt ugyanis 85 férfi, 80 nő, összesen 165; született 83 fi, és 79 nő, összesen 162; házasságra 37 pár lépett. — Felemlíti továbbá főorvos ur, hogy a belügyminiszteriuntól a mult évben érkezett azon rendelet, melyben meghatároztatik, hogy a kereskedésben minő győztszerék és mérgek minő mértékben árúsíthatók el. — csak annyiban foganatosíttottak, hogy a megkülönböztelt táblázatok kiosztattak, de a felügyelet és ellenőrzést senki nem gyakorolja fölötté, minő-fogva utasíttatik a tanácsot, hogy e tekintetben közelebb az ellenőrzésre rendeztet adjon. — A bizottság főorvos ur által jelentést kíván tétetni e vizsgálat eredményéről a következők gyűlésen.

Kuthy István kir. ügyész olvassa jelentésében a f. év decz. 1-én megjegett bíróntörvényszálat eredményéről a jegyzőkönyvet. Van e jelentés szerint 22 bíróntörvényszálab, melyben összesen 162 rar van. Hiányokul említetnek fel a következők: a bíróntörvényszálab alkozásban főfelügyelő, s a nöfolyók motor-sát férfi felügyelő teljesíti, — továbbá, hogy a férfiak a nöktől, a műveltek a nem műveltektől meglehetesen elvannak ugyan különítve, de nincsenek a 15 éven felültek a fiatalabbaktól, az egészen megromlottak a kevésbé romlottaktól, és nőt bíróntörvényszálab egy van. — Futás nem alkalmaztatik. Nincsenek bíblák, imadásgy könyvek. A rabtatási költségeknek alig 10% kerül be. — A helyiségre nézve megjegyztetik, hogy ez nag-on szűk, s a czeának semmi kénytelen szemmel meg. Általában véve új helyiségekről kell gondoskodni, a jelenlegi pedig mindehözök kijavítani. — A bizottság átíratott intézni határozott a városhoz, hogy a nyonda alatti bolháztort mindehözök kijavíttassa, — a bíróntörvényszálabpadatjának helyreállítását czeleből pedig az igazságügy miniszterium fog megkeresnetni egy felíratban. Kimondatott a nöfelügyelő alkalmazásának s a rabonak vallásos könyvekkel való ellátása, érkelesiktatásokban való részesítésének szükségessége.

Szabó Bálint árvászeki ünök jelentéséből felemlítjük, hogy van 2688 árva a mely számból 22 töröltetett ki a mult hónap alatt, s jelenleg 2666 van, kik között 380 mind vagyon nélküli. Közgyűlésben 312 részesítetük. — Az árvaszékhez 3917 beadvány érkezett, melyből 3859 elintéztet nyert.

Exner Nándor kir. adófelügyelő jelent, hogy az adóból 55 ezer frt foltt be, hátralek van majdnem 185 ezer frt. — Ez után több renubeli adó elengedési folyamodványok elintézéséről tesz jelentést, melyek tudomásul vétettek.

Mayer Antal posta gonddok jelentéséből kiemeljük, hogy miután a tévridai oszlopok s azokon lévő sdrontorty porcellánok rongálása igen nagymértvű károkat okoz, szigorú felügyeleti gyakorlatát ohajt a hatóságok által létesít emi.

Az idő elhaladván élnököl felszólán ur a gyűlés folytatását ma delutánra halasztván, — a gyűlést berekesztette.

Fővárosi hírek.

— **A tegnapelőtti udvari vadászat** alkal-mával királyné ő felségével azon baleset történt, hogy lova a talaj süppedésére volta miatt Beregfalván asszonynak odaengedő vonzalma, szeretele.

Beregfalván Ábrámhármé, született Körmendi Iduna meg csak 24-ik évében van, felruházva az égőli a női szépség mindazon küli s beltökejével, melyek méltóvá teszik őt arra, hogy imádatssék azok által, kik szerencsések lehetnek körebe jutva jellemének magas röptét csudálni.

Kissé különöz természetű: szereti a végleteket, a rendkívüli, nem ismer más akaratot, csupan a magáét. De azért e gyengébb érdekesebbnek találják lenyét s vakon engedelmeknek szeszélyeinek.

Farkas ur kedvelte szokott gyönyöröködni az udvarlók tömjeneiben s épen úgy örül a hódatotoknak, mintha az ő uri személye volna a kitüntetések gyöpjontja.

(Folyt. köv.)

A „Debreczeni Ellenör“ tüzérsége.

Eljegyzés álarcz alatt.

— Eredeti elbeszélés. —

A kobozi kastély és lakói.

Még alig pítymallott s már K o r m e n d i Farkas kastélyának szelős tornacáján jött-kelt, türelmetlenül kurjongatva cseledei után, kik mindannyian meg hékás nyugalommal pihentek álmos vaczkaikon.

— Hej! hollá! Jancsi, Pista, Andris! kibaált torkszakadttábol a kastély ura, de hársány hangjára csak a viszhang felelt. — Hm! ezek a renyhe naplopók ugy látszik nem sokat törődnek az én tudómmal, sem a torkommal! mondult fel Farkas ur méltó gerjedelmében s aztán megsuhogtatva kezében tartott lovagostortát, villámlo tekintettel neki indult a

cselédház felé, levén reá gonja, hogy lépteit tarkábnál tarkább szavakkal kísérije, melyek egytettesen oly kikanyarított „magyar miiatnyákn” ok képezték, hogy aligha lett volna kére-pas pártj rögtondoli a talianországból hazakerült huszár.

Mig a kastély ura dolgát végti a felzavart cselédsséggel, addig a regghalván vázsis fénye mellett nézzük körül elbeszélésünk színterét, s aztán mutatssuk be a kastély lakóit.

A kobozi urilak régi ódoniszterű alapútt; homlokzata körülbelöl tíz öl hosszú, kapuja épen a középen vezet be a kastély tágas udvarára. A bejárat szemölökén a Körmendi-család címere cseskedik; — ugy látszik a kastély ura kiváló gonddal örködik a ház ezen egyetlen faragványán, mert míg a falak szomoruan várják a kömives meszelőjét, addig az őt águ korona alatt őt álló zászlós vitez hófehérén tündöklik az ártatlanság tiszta színeiben.

A kastély előtt egy völgyetkő nyilik meg, melynek torkolatában Alsó-Kobozfalva fekszik. E völgyetkő a helységén túl mind-

kább szélesül s végre is a lapályba megy át, mely vigan hullámos kalaszvaival, zöld mezöllel kellemes élettétet képez a kastély háta megett emelkedő bérzes bükös tájjal. A panoráma, mely itt tárul fel a szemelőtől oly nagyserű, hogy az ábránok rajbat az első pillantás ellenállhatlan varázssal kötne e vidékhez.

Es mégis a kobozi kastély urai érzékelenek látszanak a táj szépsége iránt, mert csak nagy ritkán népesítik meg az évekig is oly néma magános, elhagyott nemési curiát.

Ezt tudva, igen természetese lehetett az idén a kobozi lakosság ámuata, midőn észre vette, hogy a kastély kapuja feltárult, az ablakok vastáblái megnyitottak s az udvart élt törőmozokot vidám, finge cselédssé lepte el.

— Megjött az uraság! e kir villámgyorsan járta be a helységet s a jámbor atyának kíváncsian gyülekezték a kastély előtti terre, hogy színről-színre láthassák azt a új urat, ki nekik oly kevés alkalmatlanságot szokott szerezni.

Körmendi Farkas, a kastély urát boszontani kezdte a bamséz csoport s már-már ki-

metlenül akarta szétugrasztani egyggyú takásait, midön unokahuga közelépett s nyújas szavakkal kérte nagybátyját: ne bántsa azokat a jó falusiakat, hadd teljék kedvök a bámulásban. Sőt lement közejük s barátságo: szavakal váltott a helység jobbmódu lakóival.

Az álmóködő porok meglátva a bájosó lögyömet meg jobban elcsudálkoztak.

— Ily gyönyörű teremtés nincs több a világon! jirt a dicserét szájról-szájra; aztán milyen nyújas, leereszkedő — nines abban annyi büszkeség, mint a morzsa! Valóságos tünder, a mi tünderünk.

Igy b-szletek a jámbor taksók elragadtatásuk első percében. — de mi ne hallgassunk rajóköz, hanem siesünk ismeretséget kötni a kastyú háttart lakóival.

Körmendi Farkas, a kobozi jószágának az idő szerinti tulajdonosa 50—60 év közt levő független szabad honpolgár, ép egészséges testalkattal, deres bájusszal, szakállal, hajfutókkal, és szerencsés földi javakkal; a kit egybíránt nem azon szad gazdaság boldogit, melyely megaldotta a gondviselés, hanem minden felett megelégedtté teszi őt unokahugának özveyi

